

מדינת ישראל

רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

כ"ט בחשון התשפ"א
16 בנובמבר 2020

חוזר גופים מוסדיים 2020-9-18
סיווג: כללי

מסלולי השקעה בקופות גמל - תיקון

1. כללי

חוזר גופים מוסדיים 2016-9-13 "מסלולי השקעה בקופות גמל - תיקון" (31.8.16) (להלן – **חוזר מסלולי השקעה**) קובע כללים לעניין מסלולי ההשקעה שגוף מוסדי רשאי לנהל בקופות גמל או בפוליסות ביטוח חיים שאינן קופות ביטוח שבניהולו.

במסגרת חוזר מסלולי השקעה נקבעה מגבלה לפיה גוף מוסדי לא יוכל לנהל יותר מעשרה מסלולי השקעה מתמחים בכל מוצר חיסכון שבניהולו. עוד נקבע במסגרת חוזר מסלולי השקעה כי גוף מוסדי רשאי להקים מסלולי אירוח, במסגרת פוליסה שאינה קופת ביטוח שבניהולו. כן, נקבע בחוזר מסלולי השקעה כי יראו מסלול כאמור שיש לו מדיניות השקעה אחידה, כמסלול אחד, אף אם הכספים מנוהלים באמצעות מנהלי השקעות שונים, וזאת כהוראת שעה שתחול חמש שנים מיום תחילתו של חוזר מסלולי השקעה. יצוין, כי הוראת שעה זו נקבעה במסגרת חוזר גופים מוסדיים 2015-9-29 "מסלולי השקעה בקופות גמל" (16.9.15) שתחילתו הייתה ביום 1 בינואר 2016. בהתאם, על פי הוראות חוזר מסלולי השקעה, הוראת השעה בנושא מסלולי אירוח צפויה לפוג ביום 1 בינואר 2021.

נוכח הרצון לעודד תחרות בשוק באמצעות שימוש במסלולי האירוח על ידי גופים מוסדיים, חוזר זה הופך את הוראת השעה לפיה יראו במסלולי אירוח בעלי מדיניות השקעה אחידה כמסלול אחד להוראה קבועה.

2. הוראות

בחוזר מסלולי השקעה יבואו השינויים המפורטים בתיקוני מהדורה, בנספח לחוזר זה.

3. תחולה

הוראות חוזר זה יחולו על כל הגופים המוסדיים המנהלים קופות גמל כהגדרתן בחוזר זה או המנהלים פוליסות ביטוח חיים שאינן קופות ביטוח.

4. תחילה

תחילתן של הוראות חוזר זה ביום פרסומן.

ד"ר משה ברקת
הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון

מסלולי השקעה בקופות גמל - תיקון

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 16, 35 ו-39(ב)(1) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן – **חוק הפיקוח על קופות גמל**), ולפי סעיפים 2(ב) ו-42 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן – **חוק הפיקוח על הביטוח**), ולאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, אני מורה כדלקמן:

1. כללי

כיום מרבית הכספים במוצרי החיסכון הפנסיוני מנוהלים על ידי הגופים המוסדיים במסלולים "כלליים" ללא התחשבות במאפייניו של כל חוסך וחוסך, לרבות בגילו. מצב דברים זה מביא לכך שחלק ניכר מהעמיתים חשופים לסיכוני השקעה במוצר החיסכון הפנסיוני שבו הם חוסכים, אשר אינם עולים בקנה אחד עם רמת הסיכון המתאימה להם על פי מאפייניהם.

מטרת חוזר זה לקבוע כללים להקמת מסלולי ברירת מחדל המותאמים לגיל העמיתים בקופות גמל. כמו כן, על מנת לאפשר לעמית לקבל החלטה מושכלת בנוגע למסלול ההשקעה המתאים לצרכיו ולמנוע את הטעייתו, במקרים שבהם העמית בוחר באופן אקטיבי את מסלול ההשקעה אליו ישויכו חסכוניותו, מסדיר החוזר כללים אחידים לקביעת שמות ומדיניות השקעה במסלולים השונים (מתמחים ושאינם מתמחים).

2. הגדרות

זכאי קיים – מי שהיה זכאי לקבל קצבה מקרן חדשה מקיפה לפני יום 1 בינואר 2004 ;

יום התחילה – יום תחילתו של חוזר זה לפי סעיף 16 לחוזר זה ;

מדד המחירים לצרכן – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ;

מדיניות ההשקעה התקנונית – מדיניות ההשקעה הקבועה בתקנון הקופה במקרה של קופת גמל שאינה קופת ביטוח, או בנספח מסלולי ההשקעה במקרה של קופת ביטוח או של פוליסה שאינה קופת ביטוח ;

מדיניות השקעה צפויה – כמשמעותה בחוזר גופים מוסדיים 13-9-2009, שעניינו הצהרה מראש של גוף מוסדי על מדיניות השקעה שלו ;

מודל השקעות תלוי גיל – מסלולי ברירת המחדל והתנאים לצירוף עמיתים למסלולים אלה ולמעבר עמיתים ביניהם כאמור בסעיף 4 לחוזר זה ;

מסלול אירוח – מסלול השקעה שבו הגוף המוסדי מנהל את כספי העמיתים באמצעות מנהל השקעות חיצוני ;

מסלול ברירת מחדל – מסלול השקעה הנכלל במודל השקעה תלוי גיל כאמור בסעיף 4 לחוזר זה ;

מסלול למקבלי קצבה המיועד לזכאים קיימים, מסלול בסיסי למקבלי קצבה ומסלול מתמחה למקבלי קצבה - כהגדרתם בסעיף 5 לחוזר זה ;

מסלול למקבלי קצבה – מסלול למקבלי קצבה המיועד לזכאים קיימים, מסלול בסיסי למקבלי קצבה ומסלול מתמחה למקבלי קצבה ;

מסלול כללי – מסלול השקעה שאינו מסלול מתמחה, אינו מסלול ברירת מחדל ואינו מסלול למקבלי קצבה ;

מסלול מתמחה – מסלול מתמחה באפיק השקעה, מסלול מתמחה בתחום השקעה, מסלול מתמחה במכשיר השקעה, מסלול מתמחה משולב, מסלול מתמחה באוכלוסיית יעד או מסלול מתמחה אחר ;

מסלול מתמחה אחר – מסלול השקעה מתמחה שאישר הממונה בהתאם לסעיפים 6(ב) ו-7(ד) לחוזר זה ;

מסלול מתמחה באפיק השקעה – מסלול השקעה מתמחה שהתמחות בו היא בחשיפה לנכסים מסוג מסוים ;

מסלול מתמחה במכשיר השקעה – מסלול השקעה המתמחה בחשיפה למדד העונה על התנאים המנויים בסעיף 6 לחוזר גופים מוסדיים 2013-9-13 שעניינו כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים ;

מסלול מתמחה בתחום השקעה – מסלול השקעה מתמחה שהתמחות בו אינה מגבילה את החשיפה לנכסים בהם ניתן להשקיע במסלול אלא יש בו הגבלה אחרת, כגון "חוו"ל" ;

מסלול מתמחה משולב – מסלול השקעה אשר הגוף המוסדי קבע לגביו מגבלת השקעה לעניין חשיפה למניות ואגרות חוב ;

מסלול מתמחה באוכלוסיית יעד – מסלול שקבע גוף מוסדי לגביו אוכלוסיית יעד במדיניות ההשקעה התקנונית כאמור בהוראות סעיף 7(ג) לחוזר זה ;

מקבל קצבה – מי שקופת הגמל משלמת לו קצבת זקנה, קצבת שאירים או קצבת נכות ;

עמית – למעט עמית שיתופי ;

עמית חדש – אחד מאלה :

- (1) עמית אשר נפתח עברו חשבון בקופת גמל, לאחר יום התחילה ולאחר עמית אין חשבון אחר בקופת הגמל, לרבות עמית שנפתח עברו חשבון לצורך העברת כספים מקופת גמל אחרת לפי תקנות ההעברה ;
 - (2) עמית אשר פתח חשבון נוסף בקופת גמל לאחר יום התחילה, לרבות חשבון שנפתח לצורך העברת כספים לפי תקנות ההעברה לאחר יום התחילה, ויראו בו עמית חדש לעניין החשבון הנוסף בלבד ;
- פוליסה שאינה קופת ביטוח** – פוליסת ביטוח שהוצאה על פי תכנית ביטוח משולבת בחיסכון שאינה קופת ביטוח ;
- קופת גמל** – למעט קופת גמל מרכזית, קרן ותיקה, קופת גמל לדמי מחלה, קופת גמל בניהול אישי, קופת גמל לחופשה, קופת גמל למטרה אחרת, קופת ביטוח מבטיחת תשואה ישנה, קופת גמל מבטיחת תשואה, קופת הגמל התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי וקופת התגמולים והפיצויים של עובדי בנק לאומי למשכנתאות ;
- קופת ביטוח מבטיחת תשואה ישנה** – תוכנית ביטוח חיים מבטיחת תשואה שיש כנגד התחייבויותיה, כולן או חלקן, איגרות חוב מיועדות, ואשר שווקה לפני שנת 1992 ;
- קופת גמל מבטיחת תשואה, קצבת זקנה וקצבת שאירים** – כהגדרתן בתקנות דמי ניהול ;
- קצבת נכות** – כהגדרתה בתקנות דמי ניהול, למעט קצבת נכות הצמודה למדד על פי תנאים שנקבעו בפוליסת ביטוח ;
- תקנון הקופה** – תקנון קופת גמל שאינה קופת ביטוח ;
- תקנות דמי ניהול** – תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול), התשע"ב-2012 ;
- תקנות ההעברה** – תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008.

3. כללים לניהול מסלולי השקעה בקופת גמל שאינה קרן השתלמות ואינה קופת גמל להשקעה

גוף מוסדי ינהל, בכל אחת מקופות הגמל שאינן קרנות השתלמות ואינן קופת גמל להשקעה שבניהולו, מסלולי השקעה כמפורט להלן :

- א. מסלולי השקעה אשר בהם ינוהלו כספי עמיתים חדשים שלא בחרו במסלול השקעה אחר, במסגרת מודל השקעות תלוי גיל, כמפורט בסעיף 4 להלן ;
- ב. מסלולי השקעה המיועדים למקבלי קצבאות כמפורט בסעיף 5 להלן ;
- ג. מסלולי השקעה מתמחים כמפורט בסעיף 6 להלן, לפי בחירת הגוף המוסדי ;
- ד. מסלולי השקעה כלליים שגוף מוסדי רשאי להמשיך ולנהל לפי סעיף 6א להלן.

א. גוף מוסדי ינהל, בכל אחת מקופות הגמל שבניהולו שאינן קרנות השתלמות ואינן קופות גמל להשקעה, מספר מסלולי השקעה, אשר בהם ינוהלו כספי עמיתים שלא בחרו במסלול אחר, לפי אחת מן החלופות המפורטות להלן, והכל לעניין נכסי עמיתים שלא משתלמות להם קצבה בשל נכסים כאמור:

(1) שלושת מסלולי ההשקעה הבאים:

- (א) מסלול השקעה אחד שמדיניות ההשקעה בו מתאימה לעמיתים אשר גילם אינו עולה על 50 ;
- (ב) מסלול השקעה אחד שמדיניות ההשקעה בו מתאימה לעמיתים שגילם לפחות 50 ואינו עולה על 60 ;

(ג) מסלול השקעה אחד שמדיניות ההשקעה בו מתאימה לעמיתים שגילם לפחות 60.

(2) מסלולי השקעה שיהיו מיועדים לקבוצה של עמיתים שתאריך לידתם מצוי בטווח של 5 שנים לפחות, אך לא יותר מעשר שנים. התנאים לפתיחת מסלול כאמור ולסגירתו ייקבעו בתקנון קופת הגמל.

ב. החל ביום התחילה יצרף גוף מוסדי עמית חדש לאחד ממסלולי ברירת המחדל המתאים לגילו, אלא אם כן ביקש עמית חדש להצטרף למסלול אחר.

ג. גוף מוסדי ישייך עמית החוסך במסלול ברירת מחדל אשר הגיע לגיל שקיים בו מסלול ברירת מחדל אחר המתאים לגילו לאותו מסלול ברירת מחדל אחר, במועד שייקבע בתקנון הקופה, הסמוך למועד שבו העמית הגיע לגיל שבו קיים מסלול ברירת מחדל אחר כאמור.

ד. גוף מוסדי יודיע לעמית על השיוך האמור בסעיף קטן (ג) לעיל, במסגרת הדיווח השנתי המפורט לעמיתים, העוקב למועד שבו תבוצע ההעברה, בהודעה אשר תכלול את המפורט להלן:

(1) הסיבה שבשלה בוצע השיוך ;

(2) מדיניות ההשקעה הצפויה לפני השינוי ולאחריו ;

(3) מידע אודות זכותו של כל עמית להעביר בכל עת את כספיו, כולם או חלקם, מכל מסלול לכל מסלול אחר באותה הקופה כפי שיבחר, והכול בכפוף להוראות הדין.

ה. בחר גוף מוסדי בחלופה האמורה בסעיף 4(א)(2), יקבע מדיניות השקעה זוהי, ככל הניתן, לעמיתים אשר גילם אינו עולה על 50, לעמיתים שגילם לפחות 50 ואינו עולה על 60 ולעמיתים שגילם לפחות 60.

ו. עמית שאינו עמית חדש יהיה רשאי להצטרף, אם בחר בכך, למסלול ברירת המחדל המתאים לגילו, לפי העניין, ויחולו בעניינו הוראות סעיף קטן (ג).

ז. עמית יהיה רשאי להצטרף, אם בחר בכך, למסלול ברירת מחדל שאינו מתאים לגילו, וכן לבחור להישאר במסלול ברירת מחדל שאינו מתאים עוד לגילו, לפי העניין, זולת אם החליט הגוף המוסדי שלא לאפשר לעמיתים להצטרף או להישאר במסלול ברירת מחדל כאמור.

ח. גוף מוסדי יישלח הודעה נפרדת בנוסח המפורט בנספח לחוזר זה לעמיתים במסלולים כלליים בקופות הגמל שאינן קרנות השתלמות שבניהולו לא יאוחר משישה חודשים לאחר יום התחילה.

ט. גוף מוסדי רשאי להחיל מודל השקעות תלוי גיל גם על העמיתים הקיימים בקופת הגמל, לרבות שיוך עמיתים קיימים בהתאם לסעיף קטן (ג), ובלבד שיפעל בעניין זה בהתאם להוראות סעיף 12(ב) לחוזר זה.

י. גוף מוסדי רשאי להקים מסלולים מותאמי גיל נוספים בהתאם לאחת מהאפשרויות המפורטות בסעיף קטן (א)(1) ו-(2), שאינם מסלולי ברירת מחדל, ויחולו לעניין זה הוראות סעיפים קטנים (ג) עד (ז). מסלולים אלו יהיו מחקי-מדד(ים), אם מסלולי ברירת המחדל מנוהלים באופן אקטיבי, או להיפך, לפי העניין. כל אחד מהמסלולים במסגרת המודל הנוסף ייחשב כמסלול מתמחה בהתאם לסעיף 6(ב) לחוזר זה.

5. מסלול למקבלי קצבאות

א. גוף מוסדי המנהל קופת גמל לקצבה ינהל חשבון נפרד שבו ינוהלו הנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות כלפי מקבלי הקצבאות ויקים מסלול השקעה אחד לניהול אותם נכסים (להלן – **מסלול בסיסי למקבלי קצבה**).

ב. על אף האמור בסעיף קטן (א):

(1) חברה מנהלת של קרן חדשה מקיפה תנהל חשבון נפרד שבו ינוהלו הנכסים העומדים כנגד כל ההתחייבויות כלפי מקבלי קצבאות, שאינם זכאים קיימים, וחשבון נפרד שבו ינוהלו כל הנכסים העומדים כנגד כל ההתחייבויות כלפי זכאים קיימים, ותקים מסלול השקעה נפרד לכל אחד מהחשבונות האמורים (להלן – **מסלול למקבלי קצבה המיועד לזכאים קיימים**).

(2) גוף מוסדי המנהל קופת גמל לקצבה רשאי לנהל, בחשבון נפרד, מסלולי השקעה נוספים למקבלי קצבאות זקנה, שאינם זכאים קיימים (להלן – **מסלול מתמחה למקבלי קצבה**), שבהם ינוהלו הנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות כלפי מקבלי קצבאות זקנה. מסלולים כאמור ינוהלו לפי הוראות סעיף 6 להלן, או באופן המחקה את מסלול ההשקעה האמור בסעיף 4(א)(1)(ב) לעיל באותו גוף מוסדי.

(3) גוף מוסדי יהיה רשאי שלא להעביר למסלול הבסיסי למקבלי קצבה, מקבלי קצבאות בקופות ביטוח, אשר החלו לקבל קצבה עד לסוף שנת 2015.

6. מסלולי השקעה מתמחים

גוף מוסדי יהיה רשאי לנהל בקופת גמל שאינה קרן השתלמות ואינה קופת גמל להשקעה מסלולי השקעה מתמחים כמפורט להלן:

א. מסלולי השקעה מתמחים באפיק השקעה, בתחום השקעה או במכשיר השקעה ומסלולי השקעה מתמחים משולבים ובלבד שהתקיימו התנאים הבאים:

(1) דירקטוריון הגוף המוסדי אישר כי מדיניות ההשקעה התקנונית של המסלול שונה באופן מובהק ממדיניות ההשקעות התקנונית של כל מסלול מתמחה אחר באותה קופת גמל או באותו נספח מסלולי השקעה, לפי העניין, והדירקטוריון נימק את החלטתו;

(2) מדיניות ההשקעה התקנונית מופיעה ברשימת מסלולי ההשקעה או שמדיניות ההשקעה התקנונית אינה מופיעה ברשימת מסלולי ההשקעה אך הגוף המוסדי קיבל את אישור הממונה להקים מסלול כאמור.

ב. מסלולים מתמחים אחרים לפי אישור הממונה ובהתאם למפורט ברשימת מסלולי ההשקעה.

ג. גוף מוסדי לא ינהל יותר מעשרה מסלולי השקעה מתמחים בקופת גמל שאינה קרן השתלמות ואינה קופת גמל להשקעה שבניהולו.

6א. כללים לניהול מסלולים כלליים

גוף מוסדי יהיה רשאי להמשיך ולנהל מסלולי השקעה כלליים בקופת גמל שאינה קרן השתלמות, ובלבד שמסלול כאמור יהיה סגור להצטרפות של עמיתים שלא היו באותו מסלול ביום התחילה.

7. כללים לניהול מסלולי השקעה בקרנות השתלמות, בקופות גמל להשקעה ובפוליסות שאינן קופות ביטוח
גוף מוסדי יהיה רשאי לנהל בקרנות השתלמות, בקופות גמל להשקעה ובפוליסות ביטוח שאינן קופות ביטוח
מסלולי השקעה כמפורט להלן:

א. שני מסלולים כלליים ובלבד שאחד ממסלולי ההשקעה יהיה מסלול פאסיבי-כללי כמשמעותו ברשימת
מסלולי ההשקעה ומדיניות ההשקעה התקנונית במסלולים תהיה כמפורט ברשימת מסלולי ההשקעה.

1א. מסלולי השקעה כלליים נוספים, ובלבד שמסלול כאמור יהיה סגור להצטרפות של עמיתים שלא היו באותו
מסלול ביום התחילה.

ב. מסלולים מתמחים משולבים, מסלולים מתמחים באפיק השקעה, בתחום השקעה או במכשיר השקעה
ובלבד שהתקיימו לגביהם התנאים המפורטים בסעיף 6(א) לעיל.

ג. מסלולים מתמחים באוכלוסיות יעד, ובלבד שהתקיימו לגביהם התנאים הבאים:

(1) ההבחנה בין אוכלוסיות היעד תהיה לעניין הבדלים המשליכים על אופן ניהול ההשקעות במסלול
(לדוגמא, "אוהבי סיכון", "מייעדים למשיכה בשנה הקרובה" וכדומה);

(2) דירקטוריון הגוף המוסדי אישר, בהחלטה מנומקת, כי:

א) אוכלוסיית היעד הקבועה במדיניות ההשקעה התקנונית של המסלול שונה באופן מובהק
מאוכלוסיית היעד הקבועה במדיניות ההשקעה התקנונית של כל מסלול מתמחה באוכלוסיית
יעד אחרת באותה קופת גמל או באותו נספח מסלולי השקעה, לפי העניין;

ב) מדיניות ההשקעה התקנונית של המסלול שונה באופן מובהק ממדיניות ההשקעות התקנונית
של כל מסלול מתמחה אחר באותה קופת גמל או באותו נספח מסלולי השקעה, לפי העניין.

(3) מדיניות ההשקעה התקנונית מופיעה ברשימת מסלולי ההשקעה או שמדיניות ההשקעה התקנונית
אינה מופיעה ברשימת מסלולי ההשקעה אך הגוף המוסדי קיבל את אישור הממונה להקים מסלול
כאמור.

ד. מסלולים מתמחים אחרים לפי אישור הממונה ובהתאם למפורט ברשימת מסלולי ההשקעה.

ה. גוף מוסדי לא ינהל יותר מעשרה מסלולי השקעה מתמחים בקרנות השתלמות, קופות גמל להשקעה
ובפוליסות ביטוח שאינן קופות ביטוח שבניהולו.

ו. גוף מוסדי רשאי להקים מסלולי אירוח, במסגרת פוליסה שאינה קופת ביטוח שבניהולו, בהתאם להוראות
סעיף קטן (ד). לעניין הוראות סעיף קטן (ה), יראו מסלול כאמור שיש לו מדיניות השקעה אחידה, כמסלול
אחד, אף אם ניתן לבחור ולנהל את הכספים באמצעות מנהלי השקעות שונים ~~וזאת למשך חמש שנים~~
~~מיום תחילתו של חוזר זה.~~

8. איסור הטעה בשם של קופת גמל או מסלול השקעה

גוף מוסדי לא יכנה קופת גמל, מסלול כללי בקופת גמל, פוליסה שאינה קופת ביטוח, בשם מטעה או העולה
ממנו הבטחה להשגת או עמידה בקריטריון איכותי או כמותי או בשם שניתן להסיק ממנו על אופן ניהול
ההשקעות בקופה או במסלול. לדוגמא: בטוחה, רווחית, סולידית, יציבה, איתנה, אגרסיבית.

9. כללים להתאמת שמו של מסלול השקעה למדיניות ההשקעה במסלול

א. שמו של מסלול השקעה יותאם למדיניות ההשקעה התקנונית בהתאם למפורט ברשימת מסלולי
ההשקעה.

ב. גוף מוסדי לא ישתמש בשם המופיע ברשימת מסלולי ההשקעה עבור מסלול השקעה שמדיניות ההשקעה התקנונית שלו שונה ממדיניות ההשקעה המתאימה לו ברשימת מסלולי ההשקעה.

10 . רשימת מסלולי ההשקעה

- א. באתר האינטרנט של האגף תפורסם רשימת מסלולי ההשקעה, שבה תפורט מדיניות ההשקעה התקנונית במסלולי ההשקעה השונים ושם המסלול המתאים למדיניות ההשקעה כאמור.
- ב. בחר הגוף המוסדי במדיניות השקעה תקנונית שאינה מופיעה ברשימת מסלולי ההשקעה וקיבל את אישור הממונה להקמת מסלול כאמור לאחר יום תחילתו של חוזר זה, יתווספו מדיניות ההשקעה במסלול והשם המתאים למסלול לרשימת מסלולי ההשקעה.
- ג. סבר הממונה כי נדרש שינוי במדיניות ההשקעה המפורטת ברשימת מסלולי ההשקעה או בשם המתאים למסלול המופיע ברשימת מסלולי ההשקעה, יחול המפורט להלן:
- (1) יודיע הממונה לגופים המוסדיים על שינוי ברשימת מסלולי ההשקעה ;
 - (2) הודיע הממונה על שינוי כאמור, על הגופים המוסדיים לבצע את השינויים הנדרשים בתקנון הקופה או בנספח מסלולי ההשקעה בפוליסה, לפי העניין, בתוך שלושה חודשים, אלא אם הודיע הממונה אחרת בהודעה כאמור בפסקה (1) לעיל.

11 . עיגון מסלולי ההשקעה בתקנון או בפוליסה ופרסומם באתר האינטרנט של גוף מוסדי

- א. מסלולי ההשקעה שמנהל הגוף המוסדי בקופת גמל או בפוליסה שאינה קופת ביטוח, לפי העניין, יעוגנו בתקנון הקופה במקרה של קופת גמל שאינה קופת ביטוח, או בנספח מסלולי ההשקעה במקרה של קופת ביטוח או פוליסה שאינה קופת ביטוח, בהתאם למפורט ברשימת מסלולי ההשקעה, כאשר מסלולי ברירת המחל יופיעו תחילה.
- ב. בתקנון של קופת גמל שאינה קרן השתלמות, אינה קופת גמל להשקעה או בפוליסה של קופת ביטוח, ייקבע בנוסף לאמור בסעיף קטן (א) כי עמית המשוך למסלול ברירת מחל שאינו מתאים עוד לגילו לפי המודל, ישוּך למסלול ברירת המחל המתאים לגילו, וזאת מבלי לגרוע מזכותו של עמית שטרם החל לקבל קצבה מהקופה, להודיע על רצונו לעבור לכל מסלול השקעה אחר בקופה, או להישאר באותו מסלול, אם מאפשר זאת הגוף המוסדי, והכל בהתאם להוראות סעיף 4 לעיל.
- ג. רשימת מסלולי ההשקעה שמנהל גוף מוסדי בקופת גמל, כפי שהיא מצויה בתקנון הקופה או בנספח מסלולי ההשקעה בפוליסה, לפי העניין, תצורף לטופסי ההצטרפות לקופת הגמל לא יאוחר מיום תחילתו של חוזר זה.

12 . שינוי מדיניות השקעה תקנונית במסלול השקעה

- א. שינוי מדיניות השקעה תקנונית של מסלול השקעה יהיה בהתאם לאחד מהמקרים המפורטים להלן, ובלבד שנשלחה הודעה לעמיתים כאמור בסעיף קטן (ג) להלן:
- (1) גוף מוסדי רשאי לשנות התמחות במסלול השקעה מתמחה, לרבות להוסיף התמחות משנה כמפורט ברשימת מסלולי ההשקעה ובלבד שהדירקטוריון אישר כי שינוי ההתמחות כאמור מיטיב לשקף את תמהיל ההשקעות במסלול המתמחה, כפי שהתנהל המסלול בכל אחת מהשנים החל משנה מיום הקמתו ;

2) גוף מוסדי רשאי לשנות את מדיניות ההשקעה התקנונית של מסלול השקעה ממסלול כללי למסלול מתמחה, ובלבד שבתמחיל ההשקעה של המסלול, בכל אחת מהשנים החל משנה מיום הקמתו, שיעור החשיפה הממוצע באפיק ההשקעה או בתחום ההשקעה שיופיע בשם המסלול המתמחה לא פחת מ-75%.

ב. על אף האמור בסעיף קטן (א) לעיל, רשאי גוף מוסדי לשנות את מדיניות ההשקעה התקנונית גם במקרים שלא מפורטים בסעיף האמור, ובלבד -

- 1) שדירקטוריון הגוף המוסדי נימק את החלטתו לבצע שינוי במדיניות ההשקעה התקנונית כאמור;
- 2) שהגוף המוסדי יישלח את ההודעה לעמיתים כאמור בסעיף קטן (ג) להלן במסגרת הודעה נפרדת במכתב נפרד.

11. גוף מוסדי רשאי לשנות מדינות השקעה של מסלול השקעה לאחד ממסלולי ההשקעה הכלולים במודל השקעות תלוי גיל, ובלבד שיפעל לפי הוראות סעיף קטן (ב) לעיל.

ג. גוף מוסדי אשר מבקש לבצע שינוי במדיניות השקעה תקנונית של מסלול השקעה, יודיע לעמיתים אודות השינוי האמור לפחות 45 ימים ולכל היותר שלושה חודשים לפני המועד המתוכנן לביצועו, בהודעה אשר תכלול את המפורט להלן:

- 1) פירוט של הנימוקים לשינוי;
- 2) הסבר לגבי משמעות השינוי לעניין גמישות ניהול ההשקעות באותו המסלול;
- 3) השוואה בין מדיניות ההשקעה התקנונית לפני השינוי ולאחריו;
- 4) במקרה של שינוי התמחות ממסלול כללי למסלול המתמחה באוכלוסיית יעד או למסלול המתמחה בתחום השקעה או ממסלול המתמחה באחד מאלה למסלול כללי, יוסיף הגוף המוסדי לגבי המסלול הכללי, המסלול המתמחה באוכלוסיית יעד או המסלול המתמחה בתחום השקעה, לפי העניין, את מדיניות ההשקעה הצפויה לפני השינוי או אחריו, לפי העניין, ותמחיל ההשקעה בפועל לפני השינוי;
- 5) מידע אודות זכותו של כל עמית להעביר בכל עת את כספיו, כולם או חלקם, מכל מסלול לכל מסלול אחר באותה הקופה כפי שיבחר, והכול בכפוף להוראות הדין;
- 6) מידע אודות זכותו של כל עמית להעביר בכל עת את כספיו, כולם או חלקם, מכל קופת גמל לכל קופת גמל אחרת לאותה מטרה כפי שיבחר, והכול בכפוף להוראות הדין.

13. חריגה ממדיניות השקעה תקנונית

- א. במהלך השנה הראשונה מיום הקמת המסלול, יהיה גוף מוסדי רשאי לחרוג ממדיניות ההשקעות התקנונית כל עוד יתרת הנכסים במסלול לדעת הגוף המוסדי אינה מספקת לצורך ניהול ההשקעות במסלול בהתאם למדיניות ההשקעות התקנונית שנקבעה במסלול;
- ב. על חריגות ממדיניות ההשקעה התקנונית, למעט חריגות כאמור בסעיף קטן (א) לעיל, יחולו הוראות סעיף 3 לחוק 2013-9-13 שעניינו כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים, למעט הוראות סעיף קטן (ו). לעניין זה, ייראו בחריגה ממדיניות ההשקעה התקנונית שנגרמה בשל ביצוע מיזוג של קופות גמל כחריגה פאסיבית כמשמעותה בסעיף האמור.

14. סגירת מסלול השקעה

גוף מוסדי רשאי לסגור מסלול השקעה רק אם אין במסלול עמיתים או נכסים מנוהלים, וכן באמצעות ביצוע הליך של מיזוג בהתאם להוראות הדין.

15 . תחולה

הוראות חוזר זה חלות על כל הגופים המוסדיים המנהלים קופות גמל כהגדרתן בחוזר זה או המנהלים פוליסות ביטוח חיים שאינן קופות ביטוח.

16 . תחילה

תחילתו של חוזר זה ביום פרסומו.

17 . הוראת מעבר

- א. גוף מוסדי יעביר לממונה תקנון של קופת גמל או נספח מסלולי השקעה לפוליסה, אשר מותאמים להוראות חוזר זה כאמור בסעיף 11(א) לעיל, לא יאוחר מיום 6 באוקטובר 2015.
- ב. גוף מוסדי יתאים לאמור בחוזר זה את מסלולי ההשקעה הקיימים בפוליסות שאינן קופות ביטוח ובקופות גמל שבניהולו ביום תחילתו של חוזר זה אשר אינם מתנהלים בהתאם להוראות החוזר, עד שלושה חודשים לאחר יום התחילה.
- ג. יידוע עמיתים אודות שינוי מדיניות ההשקעה במסלול בו הם חוסכים, ככל שיידרש שינוי כאמור לצורך התאמת המסלול לחוזר זה, יהיה בהתאם לאמור בסעיף 12 לעיל.

18 . ביטול תוקף

הוראות חוזר גופים מוסדיים 13-9-2016 בטלות.

ד"ר משה ברקת
הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון

דברי הסבר

חוזר גופים מוסדיים 2016-9-13 "מסלולי השקעה בקופות גמל - תיקון" (31.8.16) (להלן – **חוזר מסלולי השקעה**) קובע כללים לעניין מסלולי ההשקעה שגוף מוסדי רשאי לנהל בקופות גמל או בפוליסות ביטוח חיים שאינן קופות ביטוח שבניהולו.

במסגרת חוזר מסלולי השקעה נקבעה מגבלה לפיה גוף מוסדי לא יוכל לנהל יותר מעשרה מסלולי השקעה מתמחים בכל מוצר חיסכון שבניהולו. עוד נקבע במסגרת חוזר מסלולי השקעה כי גוף מוסדי רשאי להקים מסלולי אירוח, במסגרת פוליסה שאינה קופת ביטוח שבניהולו. כן, נקבע בחוזר מסלולי השקעה כי יראו מסלול כאמור שיש לו מדיניות השקעה אחידה, כמסלול אחד, אף אם הכספים מנוהלים באמצעות מנהלי השקעות שונים, וזאת כהוראת שעה שתחול חמש שנים מיום תחילתו של חוזר מסלולי השקעה. יצוין, כי הוראת שעה זו נקבעה במסגרת חוזר גופים מוסדיים 2015-9-29 "מסלולי השקעה בקופת גמל" (16.9.15) שתחילתו הייתה ביום 1 בינואר 2016. בהתאם, על פי הוראות חוזר מסלולי השקעה, הוראת השעה בנושא מסלולי אירוח צפויה לפוג ביום 1 בינואר 2021.

נוכח הרצון לעודד תחרות בשוק באמצעות שימוש במסלולי האירוח על ידי גופים מוסדיים, חוזר זה הופך את הוראת השעה לפיה יראו במסלולי אירוח בעלי מדיניות השקעה אחידה כמסלול אחד להוראה קבועה.

תיקון סעיף 7(ו)

הסעיף תוקן כך שהוראת השעה לפיה בפוליסות ביטוח חיים שאינן קופות ביטוח יראו במסלולי אירוח בעלי מדיניות השקעה אחידה כמסלול אחד תהפוך להוראה קבועה.